

Britse politiek ruziet rond Brexit

By Melle Garschagen, www.nrc.nl

juli 17de, 2017

1. Economische schade dreigt

Nu worden de gevolgen van de aanstaande Brexit concreet zichtbaar. Als de Britten uit EU-agentschap Euratom stappen, dreigt een tekort aan chemokuren, waarschuwen Britse patiëntenverenigingen. Als er geen coulant werkvergunningstelsel komt voor buitenlandse artsen en verpleegkundigen, loopt de National Health Service vast, waarschuwen artsen. Zonder noodmaatregelen dreigt een forse toename van voedselprijzen, waarschuwen wetenschappers. Banken en bedrijven (vorige week Easyjet) maken bekend personeel en kantoren naar de EU over te hevelen, terwijl tot op heden een coherent plan van de regering-May ontbreekt om de Britse economie en publieke diensten draaiende te houden.

2. Geruzie over strategie

De ministersploeg van de politiek verzwakte premier May ligt inhoudelijk overhoop. Minister Hammond van Financiën wil dat de Britten zich geleidelijk van de EU loskoppelen, opdat banken en het bedrijfsleven de tijd hebben zich aan te passen. Anders zijn de economische klappen te groot, waarschuwt hij. Hiermee maakt hij zich niet populair bij hardliners die snel uit de EU willen. Premier May houdt zich stil. Ze kan niet snel handelen. Voor ze gematigde krachten als Hammond of Brexiteers als Michael Gove en Boris Johnson steunt, moet ze kijken of ze van haar fractie voldoende politieke steun krijgt voor een besluit. Na haar blamage bij de stembus weet niemand meer wat haar Brexit-koers is.

3. Gekonkel binnen de Tories

Voor Conservatieven is het niet de vraag of, maar wanneer May opstapt. Vertrekt ze nog voor het partijcongres begin oktober? Voor oudere kopstukken als Boris Johnson, David Davis en Philip Hammond is dit aantrekkelijk, zij maken kans haar op te volgen. Voor vertegenwoordigers van een nieuwe generatie, als ministers Priti Patel (45) en Sajid Javid (45) is het gunstiger om May de komende twee Brexit-jaren de kastanjes uit het vuur te laten halen en vervolgens een greep naar de macht te doen. Dit gekonkel ondermijnt de eenheid van de regering en wakkert verdeeldheid over de Brexit-koers aan.

4. Geen Brexitsucces

In het jaar sinds het Brexitreferendum hebben May en haar ministers nog geen enkele overwinning behaald in Brussel. May wilde voor de officiële onderhandelingen al verkennende gesprekken voeren. Nee, zei de EU. May wilde tegelijkertijd over de boedelscheiding en over een toekomstig handelsakkoord praten. Nee, zei de EU. May deed een voorstel voor de rechten van EU-burgers in het Verenigd Koninkrijk. Ontoereikend, oordeelde de EU.

Dat valt op. Het begint ook in Westminster door te dringen dat de onderhandelingstactiek van de regering faalt.